

FemPlatz u 2025. godini

O nama & tim.....	2
Pregled ključnih aktivnosti u 2025. godini.....	3
Šta je obeležilo 2025. godinu?	6
2025. godina u brojkama.....	8
Programi FemPlatz.....	9
Društvena i politička participacija žena	10
Rodna ravnopravnost i prava žena: od zakona do realnosti	12
Sprečavanje femicida i rodno zasnovanog nasilja prema ženama.....	13
Bezbednost žena u javnom prostoru	14
Troškovi i prihodi u 2025. godini.....	14

O nama & tim

FemPlatz je feministička organizacija koja od 2017. godine nastoji da za svaku ženu i devojčicu obezbedi:

- Ravnopravnost
- Samostalnost i poštovanje lične autonomije
- Društveno uključivanje i participaciju
- Osnaživanje

Naša vizija je društvo koje poštuje različitosti, neguje kontinuirano unapređivanje znanja i veština i obezbeđuje pristup i ostvarivanje prava građankama i građanima bez diskriminacije.

FemPlatz je prvenstveno istraživačka i zagovaračka organizacija što znači da je fokus našeg rada na prikupljanju podataka i realizaciji kvalitetnih i relevantnih istraživanja o položaju žena, kao i korišćenju tih podataka za kreiranje preporuka za institucije, profesionalce i sve ostale relevantne domaće i međunarodne aktere. Pored toga, znanja i podatke koristimo i za jačanje kapaciteta, razgovore sa zajednicom i kampanje informisanja. U ovom periodu fokusirane smo na tri ključna programa:

1. Rodna ravnopravnost i ljudska prava žena
2. Društvena i politička participacija žena
3. Bezbednost žena

Organizacija FemPlatz je 2020. godine dobila nagradu **Andelka Milić** u kategoriji za uvođenje ili podsticanje praksi koje značajno doprinose uspostavljanju rodne ravnopravnosti u organizacijama, institucijama ili u lokalnim zajednicama, na osnovu saznavnih uvida ostvarenih putem feminističkih i rodničkih istraživanja i kritičkih studija maskuliniteta. Nagradu je ustanovila i dodeljuje [Sekcija za feministička istraživanja i kritičke studije maskuliniteta \(SEFEM\)](#).

Takođe, 2023. godine, Beogradska otvorena škola dodelila nam je nagradu **Pokretači promena** za inicijativu i javnu kampanju #StopFemicidu. Inicijativa je odabrana u kategoriji **Prvi glas građana** kao primer inicijative koja je obezbedila podršku velikog broja građana i građanki koji/e su postali nosioci poruke #StopFemicidu, kampanji koja je motivisala, inspirisala i okupila građane i građanke u zajedničkoj borbi za promene.

Naš rad na sprečavanju femicida u zemljama Zapadnog Balkana predstavljen je u globalnom izveštaju [„Rodno zasnovana ubistva žena i devojčica \(femicid\) u 2021. godini“](#), koji objavljuju UNODC i UN Women.

FemPlatz tim čini šest zaposlenih, 20 spoljnih saradnica koje su svake godine angažovane na specifičnim aktivnostima i programima, oko 15 volonterki i volontera.

Volonterke/volonteri su u ovoj godini podržali rad organizacije kroz izradu veb sajta, prevode tekstova na engleski jezik, podršku realizaciji događaja i aktivnosti. Organizacijom rukovode Biljana Janjić, izvršna direktorka i dr Kosana Beker, programska direktorka.

Pregled ključnih aktivnosti u 2025. godini

Januar	Analiza javnih sredstava za rodnu ravnopravnost dodeljenih na lokalnim, pokrajinskim i nacionalnim konkursima za udruženja građana
Februar	Obustava saradnje sa zakonodavnom i izvršnom vlašću u Srbiji
Mart	Inicijativa za razrešenje Zorana Pašalića kao Zaštitnika građana zbog nestručnog i nesavesnog obavljanja funkcije upućena Odboru za ustavna pitanja Narodne skupštine. Pravna podrška tokom studentskog i građanskog protesta u Beogradu, 15. marta 2025. godine i aktivnosti na prikupljanju iskustava građana/ki, obraćanje Evropskom sudu za ljudska prava i reagovanje na upotrebu tzv. zvučnog udara na učesnike/ce protesta
April	Tužilaštvu za organizovani kriminal podneta krivična prijava protiv NN lica zbog sumnje da su 15. marta 2025. godine izvršila krivično delo terorizma kada su tokom obeležavanja 15 minuta tišine upotrebili neidentifikovano opasno sredstvo kojim je prekinut miran protest u Beogradu. Sastanak #NeSmeNazad sa 27 predstavnica/ka feminističkog pokreta u vezi sa zagovaranjem za Zakon o rodnoj ravnopravnosti Podrška zahtevu za hitno povlačenje predloga za imenovanje Dejana Vuka Stankovića za ministra prosvete
Maj	Objavljen FemPlatz magazin #9 Razgovori sa zajednicom u Pančevu o bezbednosti u vezi sa slobodom okupljanja i udruživanja
Jun	Radionice sa mladim ženama o rodnoj ravnopravnosti.

	Razgovori o bezbednosti u javnom prostoru i na protestima.
Jul	Apel za <u>hitno zaustavljanje brutalnosti</u> i nezakonitog postupanja prema studentima, srednjoškolcima i maloletnim licima, koje je policija svakodnevno primenjivala nakon niza mirnih protesta u Srbiji. Reagovanje na neprihvatljivo pomilovanje nasilnika koji su pretukli studentkinju i studenta u Novom Sadu i zahtev za hitnu smenu ministra pravde i ostavku predsednika Srbije - <u>Slomljena vilica pravde</u> Dopisi parlamentarnim političkim partijama da u svim razgovorima o izbornim uslovima obezbede ravnomerno učešće žena i da dosledno sprovode preporuke ODIHR-a za rodnu ravnopravnost.
Avgust	Kampanja feminističkog pokreta <u>Ne zovu se tragedije. Zovu se femicidi</u>
Septembar	Objavljen sveobuhvatni <u>Izveštaj o pravima žena i rodnoj ravnopravnosti u Srbiji u 2024. godini</u>, a tema u fokusu je učešće žena u javnom i političkom životu na lokalnom nivou Sastanak sa Specijalnom izvestiteljkom Ujedinjenih nacija za sprečavanje nasilja prema ženama i razgovor o zakonima, politikama, finansiranju programa sprečavanja nasilja prema ženama
Oktobar	<u>Inicijativa za povlačenje predloženih izmena krivičnih zakona</u> zato što je proces bio nelegitiman, netransparentan a izmene ugrožavaju ljudska prava
Novembar	Objavljeno istraživanje <u>Između megafona i tišine: žene u borbi za promene</u> – rezultati eksplorativnog istraživanja o ličnim iskustvima, izazovima i otporima žena na protestima u Srbiji 2024/25. Radni sastanak sa 30 predstavnica/ka feminističkih i drugih organizacija o ujednačavanju zagovaračkih zahteva i strategija Razgovori u zajednici sa aktivistkinjama u Požarevcu o društvenom u političkom učešću žena i bezbednosti Sastanak sa direktorkom UN Women Europe and Central Asia, u Beogradu i razgovor o potrebama feminističkih organizacija, finansiranju, stanju prava žena i rodne ravnopravnosti.

	Učešće na konferenciji i panelu o novom nacrtu CEDAW komentara o rodno zasnovanim stereotipima i predrasudama, koje je organizovala UN Women Europe and Central Asia, u Istanbulu. Učešće na konferenciji u Bonu o digitalnom nasilju prema ženama, koju je organizovao UN Trust Fund to End Violence against Women and Girls. <u>Saopštenje organizacija civilnog društva</u> da nećemo sarađivati sa Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti, ukoliko Milan Antonijević bude izabran. Nećemo učestvovati u konsultacijama, radnim grupama, projektima niti javnim procesima koje vodi institucija čiji je kredibilitet unapred kompromitovan.
Decembar	Razgovori u zajednici sa aktivistkinjama u Leskovcu, Pančevu, Čičevcu o društvenom i političkom učešću žena i bezbednosti Istraživanje „Između megafona i tišine“ predstavljeno na šest tribina i konferencija u Srbiji Predstavljanje rezultata istraživanja i razgovor o sprečavanju nasilja prema ženama sa predstavnicima ambasada koji imaju feminističku spoljnu politiku

Šta je obeležilo 2025. godinu?

Krajem 2024. godine, nakon pada nadstrešnice na železničkoj stanici u Novom Sadu, kada je poginulo 16 ljudi, nastao je široki studentski i građanski pokret koji je zahtevao odgovornost institucija. Nakon nasilnog obračuna vlade sa demonstrantima na samom početku mirnog okupljanja, studenti su blokirali fakultete u svim univerzitetskim centrima i pokrenuli široki pokret, koji je mobilisao građane/ke širom zemlje u zahtevima za odgovornošću, a kasnije i raspisivanjem izbora. Osim fakulteta, veliki broj škola u Srbiji je, takođe, blokiran, a građani/ke su započeli gotovo svakodnevna mirna odavanja pošte stradalima u padu nadstrešnice, organizovanje, mirno okupljanje. Tokom leta 2025. godine, vlada je intenzivirala represivne mere, uključujući policijsku brutalnost, proizvoljna hapšenja i pritvaranja, pretnje i pokušaje ućutkivanja pokreta, pa čak i nezakonitu i veoma opasnu upotrebu „soničnog oružja“ protiv demonstranata.

Tokom 2025. godine intenzivirani su napad na aktivistkinje i braniteljke ljudskih prava, organizacije civilnog društva i nezavisne medije, kroz kampanje blaćenja u tabloidnim prorežimskim medijima, sužavanje prostora za delovanje civilnog društva, pretnje, upade policije u prostorije organizacije, pokretanje SLAPP tužbi i kroz druge vrste pritiska i napada.

Nastavak urušavanja rodne ravnopravnosti i različiti napadi na prava žena nastavljeni su i u 2025. godini kroz jačanje antirodnog narativa u javnom prostoru, uključujući i izjave visokih zvaničnika i predstavnika institucija, ali i usporavanje svih zakonodavnih procesa. I dalje je na snazi suspenzija primene Zakona o rodnoj ravnopravnosti nakon rešenja Ustavnog suda iz 2024. godine, dok je zabeleženo odsustvo primene usvojenih javnih politika u oblasti rodne ravnopravnosti i sprečavanja rodno zasnovanog nasilja prema ženama, ali i izmene ključnih zakona bez učešća civilnog sektora. Pored toga, ovu godinu obeležilo je i povlačenje finansijskih sredstava u okviru USAID programa, ali i drugih donatora na međunarodnom nivou što je negativno uticalo na rad civilnog sektora.

Bez obzira na preuzete obaveze, država i dalje nije obezbedila da javna sredstva budu dostupna ženskim organizacijama, posebno organizacijama koje pružaju usluge ženama u situaciji nasilja. Zakonodavni, politički, finansijski i društveni pritisci na prava žena i rodnu ravnopravnost jačaju svake godine i prete urušavanju već postignutih sloboda i prava. Ali vode i do jačanja otpornosti ženskih organizacija, povezivanja, većeg nivoa solidarnosti i saradnje.

Biljana Janjić, izvršna direktorka

Iako je 2025. godina bila izrazito teška u pogledu zaštite prava žena i svakodnevno smo svedočile institucionalnoj represiji i nemogućnosti razgovora sa institucijama sistema, ovu godinu karakterišu i ogromna snaga i hrabrost žena da se bore za bolje društvo i glasno zahtevaju svoja prava i slobode. Povezivanje i ženska solidarnost koju vidimo na svakom koraku društvene i političke borbe pokazuju nam da žene, posebno mlade žene, nose društvene promene u Srbiji. Ali, ovu borbu za demokratiju i ravnopravnost ne vode kroz institucije, koje ih ignorišu, već kroz sopstveno delovanje i solidarnost u svojim zajednicama. I upravo u ovoj vrsti aktivizma treba tražiti strategije za podršku, a naš zadatak je da osiguramo da se ovaj visok nivo učešća i posvećenosti ne zanemaruje u stvaranju političke stvarnosti.

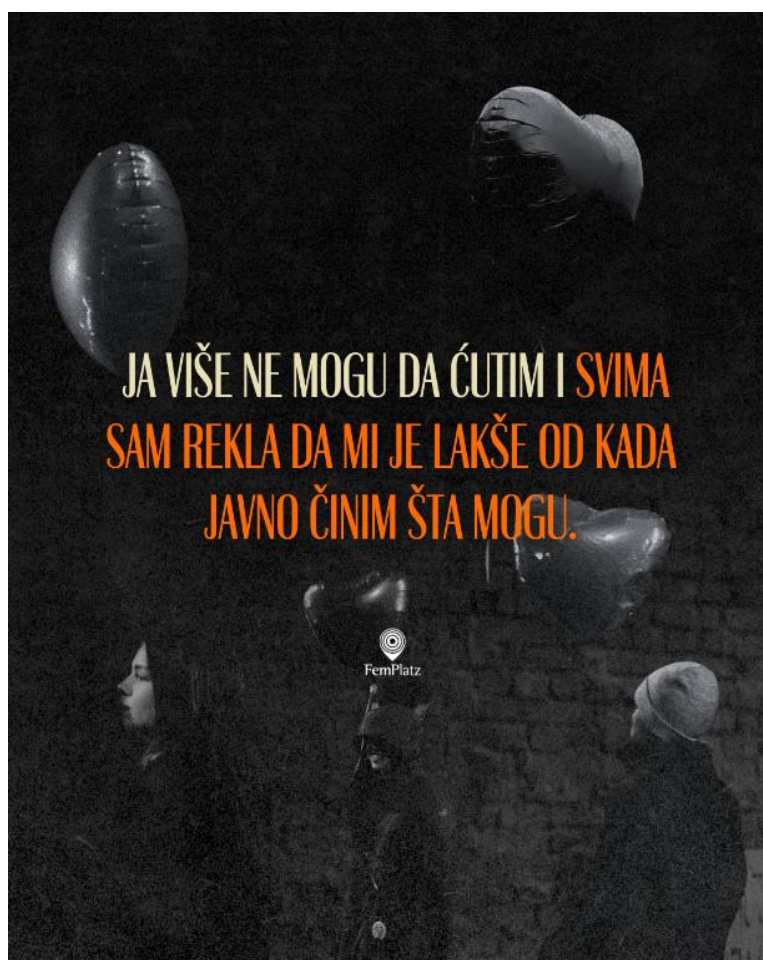

Dr. Kosana Beker, programska direktorka

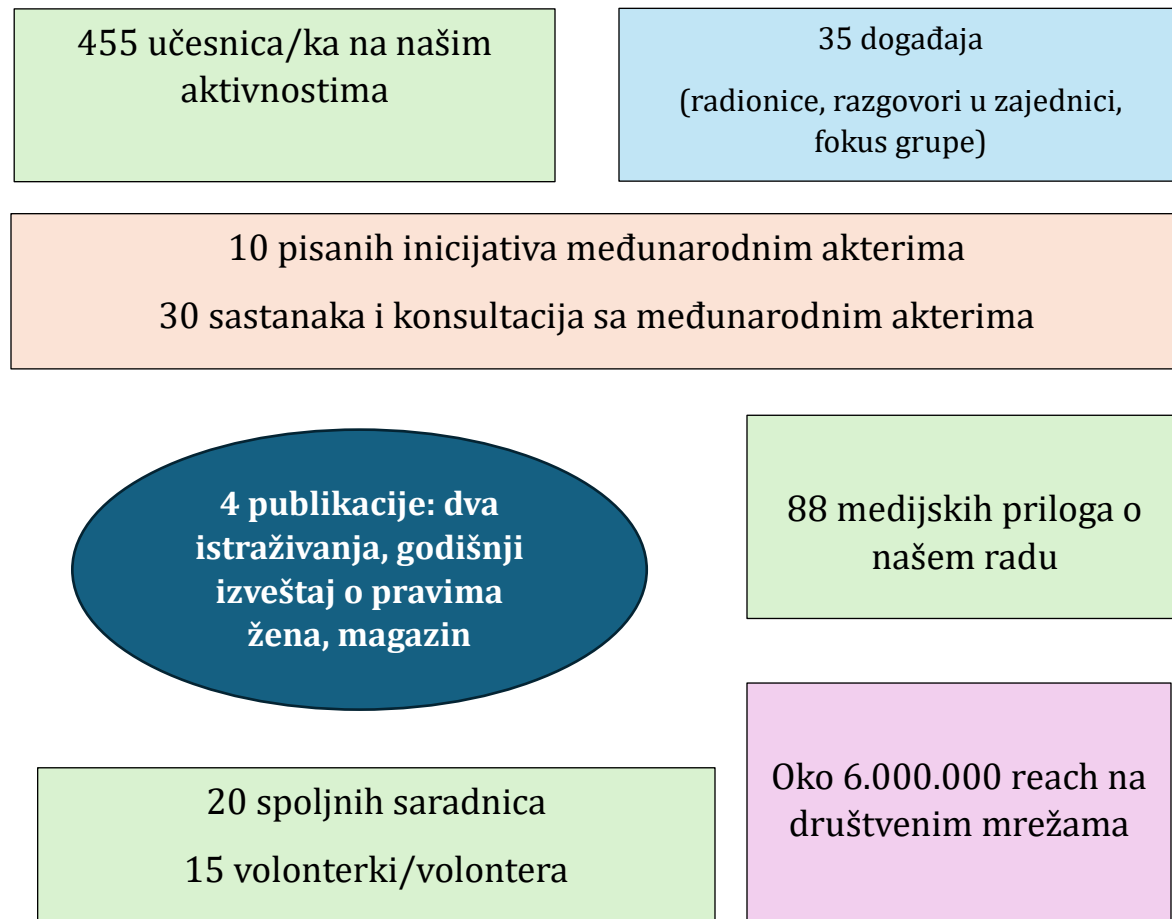
Otpor rodnoj ravnopravnosti poslednjih godina postaje sve izraženiji kroz jačanje antifeminističkih narativa, osporavanje stečenih prava žena i sve učestalije napade na aktivistkinje, novinarke i braniteljke ljudskih prava, a digitalni prostor dodatno podstiče ove trendove omogućavajući njihovo brzo širenje. Uprkos tome, ženske organizacije u Srbiji i dalje imaju ključnu ulogu u zaštiti prava žena, kroz borbu za stečena prava, očuvanje demokratskih vrednosti i konstantno ukazivanje na kršenja ženskih ljudskih prava. Iako borba za rodnu ravnopravnost nije završena, iskustvo, solidarnost i istrajnost ženskog pokreta pokazuju da se svaki ostvareni korak mora i može odbraniti, kao i da zajedničkim delovanjem doprinosimo izgradnji društva u kom će prava žena biti poštovana i zaštićena.

U februaru 2025. godine, zajedno sa 27 organizacija objavile smo da prekidamo svaku vrstu saradnje sa izvršnom i zakonodavnom vlašću zbog:

- konstantnih pokušaja gušenja studentskih protesta i neispunjavanja zahteva u vezi sa odgovornošću za pad nadstrešnice u Novom Sadu
- uznemiravanja, hapšenja, proterivanja stranih građana/ki, deljenja ličnih podataka, ugrožavanja bezbednosti studenata
- pritisaka i pretnji organizacijama civilnog društva i nezavisnim medijima, nelegalnog špijuniranja i zastrašivanja aktivista/kinja i novinara/ki
- neprijateljstva prema civilnom sektoru, koje je primetno i kroz Predlog zakona o posebnom registru agenata stranog uticaja

2025. godina u brojkama

Programi FemPlatz

Fokus našeg rada u ovoj godini bio je na podršci građanskoj participaciji žena, beleženju incidenata i sprečavanju nasilja prema aktivistkinjama, informisanju o sprečavanju femicida. Kao zagovaračka organizacija koja je prekinula saradnju sa izvršnom i zakonodavnom vlašću, naš zagovarački pristup bio je usmeren na praćenje rada institucija, reagovanje na nepravilnosti i izostanak odgovornosti i na zagovaranja ka međunarodnim akterima o situaciji u Srbiji.

U periodu velike opterećenosti političkim i društvenim dešavanjima, promenama u finansiranju i pojačanom pritisku na organizacije, odlučile smo da deo aktivnosti posvetimo jačanju otpornosti organizacije i dobrobiti naših aktivistkinja.

Društvena i politička participacija žena

Ovu godinu obeležio je aktivizam žena u različitim sektorima i na različite načine, od učešća na protestima, u zborovima, organizacijama, blokadama obrazovnih ustanova, aktivne podrške studentskom pokretu. Kako bismo ostavile trag ženskog aktivizma i solidarnosti u ovoj godini realizovale smo eksplorativno istraživanje **Između megafona i tišine: žene u borbi za promene**, koje beleži iskustva, izazove i otpore žena tokom protesta 2024/25. godine u Srbiji. Autorke istraživanja su prof. dr Nevena Petrušić, dr Kosana Beker i Biljana Janjić.

Protesti su pokazali da su žene u Srbiji u prvim redovima društvenih promena. Osim pregleda političkog i društvenog konteksta, istraživanje je podeljeno u oblasti motivacije i učešća žena, solidarnosti, bezbednosti i iskustava nasilja na protestima, medijske reprezentacije žena koje učestvuju u protestima, političke vidljivosti i zahteva, uticaj protesta na svakodnevni život. U istraživanju je učestvovalo 170 žena iz Novog Sada, Beograda, Pančeva, Vršca, Leskovca, Kraljeva, Niša, Novog Pazara, kroz dubinske intervjuve, fokus grupne diskusije i upitnik sa studentkinje. Najmlađe učesnice u istraživanju su imale 16, a najstarije preko 70 godina. Učesnice su bile srednjoškolke, studentkinje, prosvetne radnice, novinarkе, političarke, aktivistkinje, profesorke na fakultetima, pravnice, sociološkinje, medicinske radnice, nezaposlene žene, penzionerke i dr. Kao najčešće motivacije za učešće na protestima žene navode osećaj odgovornosti prema deci i mladima, nezadovoljstvo postojećim stanjem u državi, borbu protiv korupcije, osećaj pravde i pravičnosti, solidarnost, ali i osećaj emancipacije i pomeranja granica koje je donelo aktivno učešće.

Iskustva učesnica pokazuju da solidarnost među ženama na protestima funkcioniše kao mreža političke i emotivne podrške.

U 2025. godini smo pokrenule **Bazu incidenata i nasilja prema ženama** u kontekstu protesta i poštovanja prava na slobodu okupljanja i udruživanja. Tokom ove godine, zabeležile smo 42 napada na 90 žena (studentkinje, srednjoškolke, profesorke, aktivistkinje, zboranke, građanke). Više od polovine žena pretrpelo je lakše ili teže fizičke povrede od policije i drugih aktera.

Tokom 2025. godine imale smo **deset samostalnih reakcija na napade** na aktivistkinje, studentkinje i studente, druge organizacije civilnog društva. Pored toga, u partnerstvu sa drugim organizacijama preko 20 puta reagovalе smo na napade na aktivistkinje, profesorke, političarke, na targetiranje i uvredljive poruke, na represiju i prekomernu upotrebu sile, na potpuni izostanak odgovornosti institucija u Srbiji.

U proseku, najmanje jednom nedeljno reagovali smo na represiju, prekomernu upotrebu sile, targetiranje i nasilje prema aktivistkinjama, studentkinjama, profesorkama, građankama.

Upotreba zvučnog udara na protestu u Beogradu, 15. marta 2026. godine

Zajedno sa Beogradskim centrom za ljudska prava, Komitetom pravnika za ljudska prava, Crtom, Inicijativom A11, Građanskim inicijativama organizovali smo pružanje pravne podrške i pomoći građanima/kama u slučaju kršenja prava na velikom protestu, 15. marta 2025. godine, u Beogradu. Tokom 15-minutne ćutnje i odavanja pošte stradalima u padu nadstrešnice – delu najmirnijeg i tihog protesta – upotrebljeno je neka vrsta zvučnog udara, koja je dovela do panike, povreda, stampeda. Prisutni su osetili **snažan zvučni udar, praćen talasom vrućine ili vetra**. Svedoci su zvuk opisali kao **snažan huk nalik avionskom motoru ili vozu u tunelu**, kombinovan sa visokom frekvencijom preglasne pištaljke, topovskim udarom ili eksplozijom, dok su mnogi imali osećaj da se ogromno vozilo, stampedo ili nevidljiva sila obrušava na masu, **izazivajući paniku i instinktivni strah**. Naše organizacije su za nekoliko dana prikupile svedočenja preko 3000 građana/ki o ovoj situaciji, koja je kasnije SHARE fondacija predstavila na zvuk.lab.rs.

U ime 47 građana/građanki, naše organizacije su se obratile Evropskom sudu za ljudska prava i tražile privremenu meru nakon upotrebe zvučnog udara, koji je [izdao privremenu meru](#) i naložio Republici Srbiji da se do daljeg uzdrži od upotrebe zvučnih uređaja u svrhu kontrole okupljenih građana.

Pored toga, podneli smo Tužilaštvu za organizovani [kriminal krivičnu](#) prijavu protiv NN lica zbog sumnje da su 15. marta 2025. godine izvršila krivično delo terorizma kada su tokom obeležavanja 15 minuta tišine upotrebili neidentifikovano opasno sredstvo kojim je prekinut miran protest u Beogradu.

Obratili smo se i specijalnim procedura Ujedinjenih nacija i organizovali niz sastanaka sa međunarodnim akterima.

Tokom 2025. godine, institucije sistema nisu preduzele adekvatnu istragu o upotrebi zvučnog udara na protestu, a najveći predstavnici/ce institucija su negirali upotrebu ovakvog oružja.

Saradnja je uspostavljena i sa različitim zborovima. Rezultate našeg istraživanja predstavile smo na [tribini „Žena u prvom redu“](#) u organizaciji beogradskog zbora Palilula centar. Naše saradnice držale su govore na mirnim okupljanjima zborova u Pančevu i Novom Sadu.

Rodna ravnopravnost i prava žena: od zakona do realnosti

I u ovoj godini tražile smo od Ustavnog suda da organizuje razgovor o trenutnom statusu Zakona o rodnoj ravnopravnosti i Ustavni sud se ponovo nije oglasio po ovom pitanju.

Pripremile smo i objavile novi godišnji [Izveštaj o pravima žena i rodnoj ravnopravnosti u Srbiji za 2024. godinu](#), koji osim sagledavanja nacionalnog konteksta, rodno senzitivnih podataka i statistike, mehanizama za rodnu ravnopravnost, međunarodnih obaveza Srbije u oblasti rodne ravnopravnosti, daje pregled položaja i statusa žena u oblastima: diskriminacije žena, obrazovanja, rada, zapošljavanja i ekonomskog osnaživanja, zdravlja i zdravstvene zaštite, nasilja prema ženama, pristupa pravdi, porodičnih i imovinskih odnosa. Tema u fokusu ovog izveštaja bila je učešće žena u javnom i političkom životu na lokalnom nivou. S obzirom na specifičnost društvenih i političkih okolnosti u Srbiji, u ovoj godini nismo organizovale konferenciju za predstavljanje nalaza izveštaja, ali su nalazi predstavljeni u medijima i na društvenim mrežama.

U novembru 2025. godine podržale smo kandidaturu Milene Vasić za novu poverenicu za zaštitu ravnopravnosti zajedno sa preko 60 organizacija civilnog društva. Međutim, za poverenika za zaštitu ravnopravnosti izabran je Milan Antonijević iako je civilni sektor više puta reagovao i upućivao apele domaćoj i međunarodnoj zajednici o kontrolisanom procesu izbora poverenika i sposobnosti predloženog poverenika da nepristrasno i nezavisno obavlja tu funkciju. Krajem novembra zajedno sa 38 organizacija i ekspertkinja objavile smo da [nećemo sarađivati sa institucijom Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, ukoliko Milan Antonijević bude izabran](#). Nećemo učestvovati u konsultacijama, radnim grupama, projektima niti javnim procesima koje vodi institucija čiji je kredibilitet unapred kompromitovan. Ova odluka je poslednji pokušaj da se odbrani ideja da nezavisne institucije treba da postoje, da služe građanima i građankama, a ne vlasti, kao i da zaštita od diskriminacije i promovisanje ravnopravnosti u Srbiji ne sme biti prividna niti politički kontrolisana.

U 2025. godini uputile smo **15 zahteva za pristup informacijama od javnog značaja** različitim institucijama u vezi različitih pitanja od važnosti za javnost (zvučni top i dešavanja na protestu 15. marta, status Zakona o rodnoj ravnopravnosti, izmene Zakona o sprečavanju nasilja u porodici). U najvećem broju slučajeva smo dobile odgovore na zahteve iako nismo uvek dobile potpune podatke, dok se nastavila praksa odgovora institucija da ne prikupljaju rodno razvrstane podatke. U jednom slučaju uputile smo žalbu Povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

U februaru 2025. godine uputile smo žalbu REM-u i dopis Advokatskoj komori Srbije u vezi sa problematičnim izjavama o nasilju prema ženama koje je advokatica Zora Dobričanin iznela u emisiji „Magazin IN“ na TV PINK-u. Odgovore na žalbu i dopis nismo dobile tokom ove godine.

U novembru smo održale predavanje o medijskom izveštavanju i digitalnim napadima na aktivistkinje u okviru treninga za mlade „**Rodne dezinformacije i digitalno nasilje**“ koje je u Pančevu organizovala Novosadska novinarska škola.

Tokom 2025. godine učestvovala smo na preko 30 sastanaka i konsultacija sa međunarodnim akterima, organizacijama, specijalnim izveštiočima (npr. Specijalna izveštiteljka za nasilje prema ženama Reem Assalem, Specijalna izveštiteljka za slobodu mirnog okupljanja i udruživanja Gina Romero), Visokim komesarom UN za ljudska prava, Komesarom za ljudska prava Saveta Evrope, direktorkom regionalne kancelarije UN Women za Evropu i Istočnu Aziju, diplomatskim misijama u Srbiji. Ove susrete smo iskoristile da govorimo o problemima u zaštiti žena od nasilja, netransparentnim zakonodavnim procesima, nedostatku napretka u oblasti rodne ravnopravnosti i zaštite prava žena, napadima na aktivistkinje i braniteljke ljudskih prava. Pored učešća na konsultacijama, pripremile smo deset pisanih priloga za međunarodne aktere.

Uoči vanredne plenarne sednice Evropskog parlamenta o „Talasu nasilja i kontinuiranoj upotrebi sile protiv demonstranata u Srbiji“, zakazane za 9. septembar 2025. godine, uputile smo dopis poslanicima/cama Evropskog parlamenta. U dopisu smo skrenule pažnju na rodnu dimenziju državnog nasilja i policijske brutalnosti tokom protesta u Srbiji. Dokument *Gendered Repression and State Violence in Serbia - Police Brutality, Digital Harassment, and Institutional Complicity during the 2025 Demonstrations* je pripremljen u saradnji sa Hristinom Cvetinčanin Knežević, a potpisalo ga je 16 organizacija i kolektiva.

Sprečavanje femicida i rodno zasnovanog nasilja prema ženama

U 2025. godini zabeležile smo 18 femicida u Srbiji. Svaki femicid je objavljen na društvenim mrežama i zaveden u interaktivnoj mapi femicida. Organski doseg (reach) za sve objavljene femicide na društvenim mrežama iznosio je 930.700 naloga u 2025. godini.

Tokom godine nastavljeno je i beleženje femicida u Srbiji i zemljama u regionu - na interaktivnoj mapi femicida ubeleženo je 258 femicida od 2020. do 2025. godine u Srbiji, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Albaniji.

S obzirom na specifičnu društveno-političku situaciju u Srbiji tokom 2025. godine, odlučile smo da ne organizujemo Regionalni forum o sprečavanju femicida i da ga odložimo za sledeću godinu.

U februaru smo objavile saopštenje [Neutemeljene tvrdnje o „napretku“ u smanjenju nasilja prema ženama i femicida](#) zbog izjava Tatjane Macure, ministarke zadužene za koordinaciju aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti, sprečavanja nasilja nad ženama i ekonomskog i političkog osnaživanja žena. Reagovale smo na njene izjave da je „broj žena žrtava porodičnog nasilja bio najmanji u prethodnoj godini“ i da „pad broja ubijenih žena pokazuje da mere države, koje se odnose na preventivnu zaštitu, kao i kampanje koje podstiču žrtve nasilja i one koji imaju saznanja da se nasilje dešava da nasilje i nasilnika

prijave, daju rezultate“. Ukazale smo da su tvrdnje ministarke Macure neutemeljene i da nisu zasnovane na dokazima, na analizama ili istraživanjima. Saopštenje je poslato medijima, međunarodnim organizacijama i drugim međunarodnim akterima.

U okviru Nacionalnog dana sećanja na žene žrtve nasilja, 19. maja, u partnerstvu sa neformalnom grupom Žene za promene, organizovale smo uličnu akciju i tribinu „Skoro svaki femicid je mogao biti sprečen“ u Novom Sadu.

Tokom leta 2025. godine, feministički pokret inicirao je javnu kampanju **Ne zovu se tragedije. Zovu se femicidi** kao reakciju na izjavu ministarke bez portfelja zadužene za rodnu ravnopravnost da se femicidi dešavaju zato što žene ne prijavljuju nasilje ili ne sarađuju sa institucijama. Saopštenje je **potpisalo 350 organizacija i pojedinaca**, a kampanja je imala organski **doseg od 400.000 naloga** na društvenim mrežama.

I u 2025. godini poslat je dopis Ministarstvu pravde i stalnoj radnoj grupi za izmene Krivičnog zakonika sa ciljem **inkriminacije femicida** kao posebnog krivičnog dela. Ni ovog puta, organizacije nisu dobile ni odgovor na inicijativu niti obrazloženje zašto se ne pokreće rasprava na ovu temu.

Podsećamo da ni u ovoj godini nijedan zahtev feminističkih organizacija za uspostavljanje sistema za sprečavanje femicida nije realizovan. Zahtevi su navedeni u [Deklaraciji Zajedno protiv femicida](#), koja trenutno ima 403 potpisa.

Bezbednost žena u javnom prostoru

U junu 2025. godine započele smo realizaciju projekta „Moja bezbedna zajednica – žene transformišu javne prostore“ u partnerstvu sa SINHRO habom iz Pančeva, a uz podršku United Nations Trust Fund to End Violence against Women. Održale smo trening za volonterke i mentorke, koje će se pridružiti našem timu na [društvenom hakatonu Feminizazov](#) – velikom maratonu ideja za kreiranje bezbednijeg Pančeva za žene i devojčice.

Organizovale smo tri razgovora u zajednici o bezbednosti na protestima, mogućnostima zaštite naših prava i organizacijama koje pružaju pravnu pomoć i podršku.

Ovu godinu smo iskoristile i za razgovore sa ženama na lokalnom nivou, u Požarevcu, Čičevcu, Pančevu, Leskovcu, Novom Sadu. Razgovarale smo o situaciji na lokalnom nivou, pritiscima kojima su aktivistkinje izložene, potrebnoj podršci u brzom reagovanju, povezivanju, ali i jačanju finansijskih kapaciteta lokalnih ženskih organizacija. **Preko 70 žena učestvovalo** je u ovim razgovorima.

Troškovi i prihodi u 2025. godini

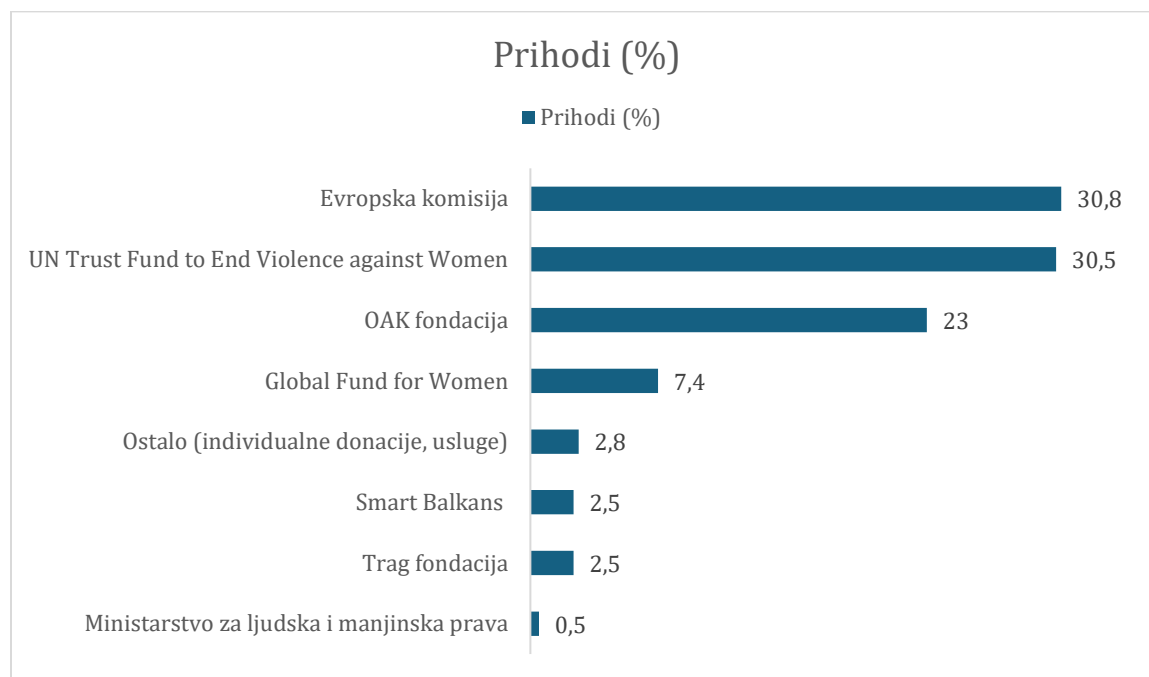
Ukupni prihodi u 2025. godini bili su 17.020.000,00 dinara što je nešto manje nego u prethodnoj finansijskoj godini. Oko 1.500.000,00 dinara koje su bile namenjene aktivnostima u 2025. godini, kroz programe USAID, povučeno je i vraćeno donatoru što je

imalo negativan uticaj na rad organizacije. Deo ovih sredstava odnosio se na aktivnosti u oblasti sprečavanja femicida, a deo na jačanje kapaciteta organizacija i umrežavanje za veću otpornost sektora.

Naši donatori i partneri u ovoj godini bili su Evropska unija/Delegacija EU u Srbiji, United Nations Trust Fund to End Violence against Women, Trag fondacija, OAK fondacija, Global Fund for Women. Od javnih sredstava iz budžeta Republike Srbije koristile smo samo sredstva sa konkursa Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog u iznosu od 106.950,00 dinara (0,5% godišnjih prihoda) za sufinansiranje projekta „Košnice aktivizma“ koji finansijski podržava Evropska unija.

Raspored prihoda od različitih donatora:

Od ukupnih prihoda u 2025. godini, samo 38% sredstava bila su fleksibilna i odnosila su se na institucionalnu podršku organizaciji, dok je preostali deo bio fiksni za projektne aktivnosti.

Kompletan finansijski izveštaj i revizorski izveštaj za 2025. godinu dostupni su na veb sajtu organizacije (FemPlatz – Dokumenti).